

TBMM

DİLEKÇE KOMİSYONU GENEL KURUL KARAR CETVELİ

Sayı: 14

YAYIM TARİHİ

09/02/2011

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

Karar No: 39

Tarih: 03/02/2011

Dilekçe No	Dilekçinin Adı Soyadı, Adresi	Dilekçe Konusu
6842	Vehip KARABİBER Ebulule Mahallesi Güllübahçe Sokak 54/3 Kilis/Gaziantep	Mersin/Tarsus otoyolu üzerinde bulunan bir dinlenme tesisinin park alanında gece mola verdiği sırada otomobili içerisinde hırsızlığa uğradığından bahisle otoyol güvenliğinin yetersizliğinden ve emniyet güçlerinin ilgisizliğinden yakınarak konunun incelenmesi talebini içeren dilekçe hakkında.

1. Giriş

Komisyonumuza başvuruda bulunan Vehip KARABİBER dilekçesinde kısaca, “Mersin/Tarsus otoyolu üzerinde bulunan Pelit-Taşpınar Pet-Gıda Nak. Tur. Tic. San. Ltd Şirketine ait dinlenme tesisinin park alanında gece mola verdiği sırada otomobili içerisinde ailesi ile birlikte bulunurken hırsızlığa uğradığından bahisle otoyolda ve tesiste can ve mal güvenliğinin yetersizliğinden ve emniyet güçlerinin ilgisizliğinden yakınarak konunun incelenerek mağduriyetin giderilmesi” ne yönelik talepte bulunmuştur.

Komisyonumuz başvuruyu 10/12/2010 tarihinde İçişleri Bakanlığına göndermiş ve gerekli araştırmaların yapılması istenmiştir. İçişleri Bakanlığından gelen cevabi yazıda, konunun Jandarma Genel Komutanlığı sorumluluk alanına girdiğı belirtilmiştir. Konunun incelenmesinin asayiş yönünden yürütüldüğü anlaşılmaktadır. Ancak, dilekçede yer alan, “otomobilde saldırıya uğradığı tesiste bulunan kameraların sadece benzin pompalarını ve marketi görüntülediğı, diğer tesis alanının güvenliğinin sağlanmadığı, tesislerin standartlara uygun olup olmadığı, otoyolda o bölgede birden fazla aynı mahiyette otomobilde hırsızlık olaylarının yaşandığı, emniyet ve jandarma birimlerinin gerekli önlemleri almadığı” gibi iddiaları araştırmak üzere 5 Ocak 2011 tarihinde Başkanlığını Bursa Milletvekili Ali KUL’un yaptığı, Adana Milletvekili Muharrem VARLI ve Mardin Milletvekili Mehmet Halit DEMİR’den oluşan bir alt komisyon kurulmuştur. Komisyonumuz 13 Ocak 2011 tarihinde

İçişleri Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Karayolları Genel Müdürlüğünü temsil eden yetkililerin katıldığı bir toplantı düzenlemiştir.

DKGK, 3/2/2011 tarihli toplantısında altkomisyon raporunu değerlendirerek, dilekçe konusu hakkında kararını vermiştir.

2. Kamu Kurumu Temsilcilerinin Alt komisyon toplantısındaki açıklamaları:

2.1. Karayolları Genel Müdürlüğü Otoyol Bakım İşletme Müdürü;

Otoyollardaki A,B,C,D tipi tesislerin yap işlet devret modeli ile ihale edildiğini, kazanan firmalar ile sözleşme imzalandığını, sözleşmede ve şartnamede güvenlik konularında hüküm bulunduğunu ve firmaların bu yükümlülükleri kabul ederek sözleşme imzaladıklarını, işletmenin idari şartnamesindeki güvenlik maddesini içeren 32'inci maddenin işletmeyi tesisin tüm alanının güvenliğinden sorumlu tuttuğunu, sözleşmenin 16'ıncı maddesinde de güvenlikle ilgili her türlü hukuki ve mali sorumluluğun ilgili işletmeye ait olduğunun yer aldığını,

Tarsus-Pozantı otoyolundaki damlama-B tipi otoyol hizmet tesisi ile bu tesise bağlı D tipi otoyol hizmet tesisinin projelendirilmesi, yapımı, bakımı, işletilmesi, işletme süresince gayri safi hâsıla üzerinden idareye yıllık pay ödemesi ve görev süresi sonunda idareye bedelsiz kullanılabilir durumda devredilmesi işinin, Shell-Turcas Petrol A.Ş taahhüdü altında taşeronu Pelit-Taşpınar Pet-Gıda Nak. Tur. Tic. San. Ltd Şirketi tarafından işletildiğini, bu tesiste olay öncesi 13 kamera bulunurken olay sonrası ilgili firmayı uyardıklarını ve kamera sayısının 36'ya çıkarıldığını,

Bu tür tesislerde bulundurulan güvenliğin silahsız olduğunu, bu nedenle, silahlı kişilerin eylemlerini önleyecek bir güvenlik tedbirinin bulunmadığını,

Tesislerin denetiminin valiliklerden istendiğini, valiliklerce oluşturulan komisyon marifetiyle de tesislerin 3 ayda bir güvenlik, sağlık, çevre gibi konularda denetlendiğini, hazırlanan raporun Karayolları Genel Müdürlüğüne gönderildiğini ve denetim sonucundan haberdar olduklarını,

Otoyol gişelerinde güvenliğin bulunduğunu ayrıca kameraların kayıt yaptığını, gişelerden kaçak geçişler ile yaşanan asayiş olaylarının tespit edilerek güvenlikçe müdahale edildiğini, ancak otoyol güvenliğinin jandarma ve otoyol trafik ekipleri tarafından sağlandığını,

Karayollarınca otoyolu kullanan vatandaşlardan güvenlik, sağlık, oto arızası gibi herhangi bir olay yaşayanların yararlanması amacıyla 24 saat hizmet veren, SOS kulübeleri kurulduğunu ancak bu kulübelerin tahrip edildiğini, kablosunun kesildiğini ve mali külfet yarattığı için bu uygulamadan vazgeçmek zorunda kaldıklarını, ancak şu anda yine 24 saat hizmet veren alo 159 hattının devreye girdiğini, vatandaşların otoyolda ihtiyaç duymaları halinde 159 hattını arayarak karşılaştıkları her türlü sorun hakkında yardım isteyebileceklerini,

Belirtmiştir.

2.2.İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Dairesi Başkan Yardımcısı;

Bahse konu olayın meydana geldiği yerin jandarma teşkilatının görev ve sorumluluk alanına içerisinde bulunduğunu, bu nedenle konuyu otoyol trafik denetimleri açısından değerlendireceğini, buna göre Türkiye'nin 2110 km uzunluğunda otoyol ağına sahip olduğunu ve bu otoyollar üzerinde gündüz 85, gece ise 71 trafik ekibinin aralıksız devriye görevi yaptığını, 40 km'ye bir trafik ekibinin yerleştirildiğini, Tarsus Trafik Büro Amirliğinin denetiminde bulunan olayın yaşandığı otoyol güzergahının 137 km olduğunu ve bu otoyolda gece ve gündüz 3'er trafik devriyesinin sürekli görev yaptığını,

Trafik ekiplerine en son 28/10/2010 tarihinde, tepe lambaları yanarak sürekli seyir halinde olmaları, zorunlu haller dışında görev başında bulunmaları, trafik otolarının vatandaşların görebileceği şekilde yola dik şekilde bulundurmaları v.b talimatın verildiğini, böylece trafik ekiplerinin caydırıcı rolünün artırılmasının hedeflendiğini, devriye görevinde bulunan araçlara araç takip sistemi (GPS) yerleştirilmesinin düşünüldüğünü, bununla trafik ekiplerinin nerede ve hangi bölgede olduklarının daha sağlıklı izlenebileceğini,

Acil durumlar dışında otoyolda emniyet açısından araç durdurulmadığını, trafik ekiplerinin otoyolda veya tesiste bir asayiş olayı ile karşılaştığında müdahalede bulunduğunu ve sorumlu birimlere iletildiğini,

Bu tür dinlenme tesislerinin yerleşim alanı dışında bulunmaları nedeniyle güvenlikle ilgili sorunlar olabileceğini, bu tesislere yönelik sürekli ekip görevlendirilemeyeceğini, işletmelerce tesislerin güvenliğinin sağlanması amacıyla kamera sistemiyle her alanın 24 saat boyunca izlenmesi ve kayıt altına alınması gerektiğini, tesislere işletme izni verilirken güvenlik amaçlı kamera sistemlerinin konulmasının zorunlu hale getirilmesi ve işletme faaliyeti boyunca sürekli denetiminin yapılmasının yerinde olacağını,

İfade etmiştir.

2.3.Mersin İl Jandarma Komutanlığı Asayiş Şube Müdürü şu bilgileri vermiştir.

Bölgede bir ay içerisinde aynı mahiyette 7 hırsızlık olayının yaşandığını, şikâyet konu olan hırsızlık olayına Çamalan Jandarma Karakoluna bağlı jandarma ekiplerinin 18 dakikada intikal ettiğini, çevre araması, görgü tanıklarının ifadeleri gibi gerekli inceleme ve araştırmanın süratle yapıldığını, hazırlanan tahkikat dosyanın Cumhuriyet Savcılığına verildiğini ve adli soruşturmanın ayrıntılı ve titiz bir şekilde sürdürüldüğünü,

114 km'lik sorumluluk alanlarında 8 dinlenme tesisinin bulunduğunu, bu tesislerde bulunan kameraların sadece işleticilerin kendi güvenliklerine yönelik olduğunu ve 30-40 dönümlük tesis alanının diğer bölgelerinin kameraların görüş alanı dışında bulunduğunu ve bu yerlerin güvenlik açısından yoksun olduğunu,

Jandarma ekiplerinin sürekli otoyol kontrolleri yaptığını, ayrıca tesislerinde devriye görevi sırasında kontrol edildiğini, ancak bu işletmelere tesis güvenliğini sağlamaları konusunda herhangi bir yaptırım olanağının mevzuat açısından bulunmadığını, ancak telkinde bulunabildiklerini, bu nedenle tesislerin güvenlik açısından alması gereken tedbirlerin Karayollarınca denetlemesi gerektiğini,

Otoyol güvenliğinin sağlanmasında çok önemli rol oynayacak (Kamera Görüntüleme Sistemi) MOBESE sisteminin devreye girmesi gerektiğini, bu nedenle Valiliğe teklifte bulunduklarını, konunun planlamaya alınmasına rağmen henüz bir sonuç alınmadığını, bu sistemin çok büyük caydırıcı güce sahip olduğunu ve yaşanabilecek asayiş olaylarına daha çabuk ve etkin müdahale edilerek sonuç alınacağını,

Bildirmiştir.

3.Usule ve Esasa İlişkin Değerlendirme:

Komisyonumuz dilekçe ile ilgili kurum yetkililerinin açıklamalarını, bu kurumlarca Komisyonumuza gönderilen yazı, araştırma raporları ve diğer dokümanları inceleyerek, konuyu değerlendirmiştir.

Buna göre;

Karayollarınca, tesis işletme ihalesini alan firmalara sözleşme gereği sorumluluk verilmesine karşın firmalarca maddi külfet neden gösterilerek tesis alanının tüm güvenliği yerine, yakıt pompaları ve market gibi yerler ile kendi güvenliklerini sağladıkları görülmektedir. Bu nedenle şartname ve sözleşmede yer alan güvenlik maddelerinde alanın büyüklüğüne göre kaç kamera, kaç güvenlik elemanı çalıştıracağı gibi kesin güvenlik tedbirlerinin tarif edilmesi gerekmektedir. Böylece güvenlikle ilgili yapılacak denetim ve kontrolde daha etkin sonuç alınacağı düşünülmektedir.

Pelit-Taşpınar Pet-Gıda Nak. Tur. Tic. San. Ltd Şirketinin yaşanan müessif olayın ardından şikâyetle konu edilmesi nedeniyle Karayollarınca uyarılması ve işletmece mevcut kamera sayısının iki katı kadar artırılması tesislerdeki güvenlik zafiyetini ortaya koyduğu gibi denetimde de eksiklik yaşandığını ve Otoyollarda Yolculukla İlgili Hizmet Tesisleri (OHT) şartname ve sözleşmesinde yer alan güvenlikle ilgili maddelerin yetersizliğini de ortaya çıkarmıştır.

Olayın cereyan etmesinin ardında bölgeye intikal eden jandarma ekiplerinin gerekli inceleme ve araştırmayı yaptıkları ve bununla ilgili hazırladıkları tahkikat dosyasını Cumhuriyet Savcılığına intikal ettirdikleri anlaşılmıştır.

Olayın adli soruşturulmasının Cumhuriyet Savcılığınca devam ettiği görülmektedir. Bilindiği üzere, Anayasa'nın "Mahkemelerin Bağımsızlığı" başlıklı 138 inci maddesinde:

"Hakimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görölmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüŖme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle deęiŖtirez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez” hükmü yer almaktadır.

3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 6 ncı maddesinde “Türkiye Büyük Millet Meclisine... gönderilen dilekçelerden...Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olanlar... incelenemezler.” denilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde dilekçenin, hırsızlık/gasp olayına ilişkin kısmının Dilekçe Komisyonunda görüŖülemeyeceęi kanaatine ulaşılmıştır.

Diğer yanda, bu tür olayların, otoyollarda devreye sokulacak teknoloji olanakları ile hâlihazırda gerçekleştirilen denetim ve kontrollerin sıklaştırılması ve işletmelerin tesis güvenliğine yönelik etkili tedbirleri alması ile en az seviyeye indirilebileceği düşünölmektedir.

Gereği Düşünöldü:

Komisyonumuz, “Mersin/Tarsus otoyolu üzerinde bulunan Pelit-Taşpınar Pet-Gıda Nak. Tur. Tic. San. Ltd Şirketi tarafından işletilen dinlenme tesisine ait park alanında gece mola verdiği sırada otomobili içerisinde ailesi ile birlikte bulunurken hırsızlığa uğradığından bahisle otoyolda ve tesiste can ve mal güvenliğinin yetersizliğinden ve emniyet güçlerinin ilgisizliğinden yakınarak konunun incelenerek mağduriyetin giderilmesi” talebini içeren dilekçe hakkında yaptığı inceleme ve değerlendirme neticesinde;

Adli soruşturma çerçevesinde takibi yapıldığı anlaşılan hırsızlık/gasp olayına ilişkin olarak bu aşamada, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ile TBMM İçtüzüğü’nün 116’ıncı ve 117’inci maddeleri uyarınca Komisyonumuzca başka bir işlem yapılmayacağına,

Karayolları Genel Müdürlüğünden, hâlihazırda otoyol üzerinde bulunan tesislerin tümünde tesis alanının tamamını görüntüleyecek şekilde kamera ve kayıt sisteminin yerleştirilmesine ve gerekli sayıda güvenlik elemanının görevlendirilmesinin sağlanmasına ilişkin düzenlemelerin yapılması ve bu tesislerin denetiminin sıklaştırılmasının tavsiye edilmesine,

3071 sayılı Kanun ve TBMM İçtüzüğü’nün ilgili maddeleri gereğince, itiraz yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.

Karar No: 39

Konu : Mersin/Tarsus otoyolu üzerinde bulunan bir tesisin park alanında gece mola verdiği sırada otomobili içerisinde hırsızlığa uğradığından bahisle otoyol güvenliğinin yetersizliğinden ve emniyet güçlerinin ilgisizliğinden yakınarak konunun incelenmesi talebini içeren 6842 nolu dilekçe ve Alt Komisyon Raporu.

Yahya AKMAN

Şanlıurfa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Başkanı

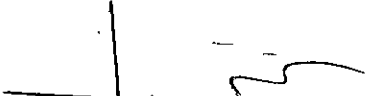

Ali KUL

Bursa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Başkanvekili

toplantıya katılmadı

Faruk KOCA

Ankara Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Sözcüsü

Mehmet Halit DEMİR

Mardin Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Katip Üyesi

Seracettin KARAYAGIZ

Muş Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

toplantıya katılmadı

Hüseyin BESLİ

İstanbul Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Ahmet ÖKSÜZKAYA

Kayseri Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

toplantıya katılmadı

Fuat ÖLMEZTOPRAK

Malatya Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

toplantıya katılmadı

Fuat ÇAY

Hatay Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Muharrem VARLI

Adana Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Rasim ÇAKIR

Edirne Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

toplantıya katılmadı

Fatma KURTULAN

Van Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Recep TANER

Aydın Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Hayrettin ÇAKMAK

Bursa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi